

Список використаних джерел:

1. Актуальні питання науки фінансового права : монографія / за ред. М. П. Кучерявенка. Х. : Право, 2020. 464 с.
2. Гетманцев Д. О. Фінансово-правове зобов'язання як окрема категорія фінансового права : монографія / Д. О. Гетманцев. К. : Юрінком Інтер, 2011. 368 с.
3. Бюджетний кодекс України від 10.11.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#top>

НОВІКОВА Марія,

здобувач вищої освіти третього курсу
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

РЕЗВОРОВИЧ Кристина,

кандидат юридичних наук,
завідувач кафедри
цивільного права та процесу
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

**ПРАВО НЕПОВНОЛІТНІХ НА СУДОВИЙ ЗАХИСТ
У ЦИВІЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ**

У зв'язку з цим виникає важливе питання про можливості, які чинне законодавство надає неповнолітнім особам у сфері цивільного судочинства. У сучасній державі судовий захист прав дітей пов'язаний з великою кількістю проблем як теоретичного, і практичного характеру. Фахівці зазначають: «Однією з таких проблем, дозвіл якої має важливий теоретичне та практичне значення, що в даний час виступає проблемою визначення цивільного процесуального статусу неповнолітнього. Вказана проблема заслуговує на підвищену увагу ще й тому, що без чіткого визначення ролі дитини у цивільному судочинстві неможливо визначити обсяг його прав та обов'язків, необхідних для повної реалізації права на захист, що згодом може негативно вплинути на якість винесеного судового рішення».

З погляду норм цивільного процесуального законодавства, основним завданням цивільного процесу є правильний та своєчасний розгляд та дозвіл цивільних справ з метою захисту порушених або заперечуваних прав, свобод та законних інтересів осіб, які є суб'єктами цивільних, трудових чи інших правовідносин. Для своєчасної та адекватного захисту таких прав особи наділяються правом на звернення до суду.

Неповнолітні особи є особливими учасниками суспільних відносин. Відсутність повної дієздатності, недостатній життєвий досвід та рівень сформованості особистості, які не дозволяють адекватно реагувати на навколишнє оточення, роблять їх права та свободи найбільш уразливими проти інших суб'єктів права. Це твердження справедливе, коли постає питання участі неповнолітнього у судочинстві у цивільних справах. У зв'язку з цим до процедури розгляду цивільної справи, одним з учасників якої є неповнолітній, повинні застосовуватись особливі правила, встановлені процесуальним законодавством [2].

Необхідно враховувати кілька чинників: особливості психіки, емоційного стану неповнолітнього. Діти гостро, ніж дорослі, переживають усе, що їх стосується. Нерідко дитячі переживання, стреси впливають на подальшу життя та становлення особистості. Безумовно, участь дитини у процесі, або сам факт того, що порушується цивільна справа, рішення щодо якої зачіпає права, та інтереси неповнолітнього, надають на нього величезний вплив. Будь то справа про позбавлення батьківських прав, відшкодування моральної, матеріальної шкоди чи щось інше. Неповнолітній – це молодий організм, що росте, який не сформований остаточно ні фізично, ні психологічно.

Таким чином, аналіз норм чинного цивільного процесуального законодавства переконливо доводить, що у правовій системі закладено механізми захисту прав дітей від насильства і примусу у сфері кримінально-процесуального законодавства, а й у сфері цивільного судочинства [1].

Неповнолітній може стати учасником цивільного процесу, при цьому він або бере самостійну участь як одну зі сторін (позивач, відповідач або заявник), або виступає учасником судового процесу при захисті його прав, свобод і інтересів законними представниками. Разом з тим, необхідно розширювати та посилювати можливість такого захисту.

Суду необхідно забезпечити розширення можливостей участі неповнолітніх у рамках цивільного судочинства. Так, на розсуд суду неповнолітнім віком від 14 років цілком може бути допущений до безпосереднього судового розгляду, у тому числі та до подання позовної заяви, і в тих випадках, коли справа не стосується до категорії прямо дозволених для неповнолітніх. Звісно ж, що у цьому разі з метою найбільшого захисту прав неповнолітніх питання про їх процесуальну дієздатність має оцінюватися у кожному конкретному випадку за допомогою індивідуального підходу [3]. Як справедливо зазначають у юридичній літературі, «при прийнятті позовної заяви також у разі доведеться встановлювати готовність суб'єкта до процесу (ділові, вольові якості; організаційні можливості тощо). Але, з іншого боку, очевидно, що такий підхід сприятиме повній реалізації права неповнолітнього на захист [4].

Отже, неповнолітні особи у цивільному процесі можуть володіти як повною цивільною процесуальною дієздатністю, так і неповною цивільною

процесуальною дієздатністю, залежно від підстав їх участі у цивільній справі.

Список використаних джерел:

1. Цивільний процесуальний кодекс України: Закон України від 18.03.2004 № 1618-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/1618-15>.
2. Конвенція про права дитини від 20.11.1989. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021.
3. Декларація прав дитини від 20.11.1959. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_384
4. Василик Ю.С. Участь малолітніх та неповнолітніх осіб як сторін у цивільному процесі. Віче. 2014. № 6. С. 26-29. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/viche_2014_6_10

НОСЕНКО Артем,

здобувач вищої освіти третього курсу факультету підготовки фахівців для органів досудового розслідування Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

РЕЗВОРОВИЧ Кристина,

кандидат юридичних наук,
завідувач кафедри цивільного права та процесу Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

ЦИВІЛІСТИЧНІ АСПЕКТИ ДОГОВОРУ ПОЗИЧКИ

Інститут договору в цивільному законодавстві України є досить різноманітним. Особливу роль відіграють договори про передачу майна у користування. Одним з таких є договір позички. В даній роботі ми розберемо правові аспекти та особливості договору, своєрідність його предмету та істотних умов.

Договір позички в українському законодавстві регулюється Цивільним кодексом України (далі ЦК України) Главою 60 «Позичка»: «За договором позички одна сторона (позичкодавець) безоплатно передає або зобов'язується передати другій стороні (користувачеві) річ для користування протягом встановленого строку» [1].

В залежності від способу виникнення цивільні договори бувають реальними, консенсуальними та формальними. Реальний договір – це той, що вважається укладеним з моменту здійснення певної дії (наприклад передачі майна). Для консенсуального договору в свою чергу важливо досягнення